

MS Bulletin

Harga numru 24 - Diċembru 2008

Rapport annwali tas-Socjeta'

Is-Socjeta' twaqqfet fil-25 ta' Ottubru 1997 f' St Philip's Hospital. Ghaddew ghaxar snin minn dak in-nhar u s-Socjeta' taghna imxiet 'l quddiem hafna b'ghajnuna tal-membri tal-kumitat, membri tas-Socjeta', benefatturi u nies professjonali, li kollha taw l-ghajnuna prezjuza taghhom.

L-Ghan

L-ghan tas-Socjeta' hu li tgħin b'diversi manjieri lil dawk li huma milquta bil-kundizzjoni tal-MS u lil familjari taghhom. Is-Socjeta' torganizza, fuq bazi regolari, laqghat għall-membri biex tagħti l-aħħar żviluppi mediċi fuq il-kundizzjoni. Tlaqqa' soċjalment il-membri u l-familjari taghhom kwazi kull xahar u hafna drabi għal dawn il-laqghat, tistieden kelliema esperti, fuq sugġetti diversi li jolqtu l-persunibl-MS u l-familjati taghhom. Hafna mill-membri jattendu

regolarment il-laqghat li s-Socjeta' torganizza. Ohrajn waqfu milli jattendu għal-diversi raġunijiet. Il-laqghat li norganizzaw huma mezz ta' komunikazzjoni sabiex il-membri jsiru jafu li xulxin. Hawn, il-membri ikollhom ukoll iċ-ċans li jiltaqgħu, kemm f'attivitajiet ta' rikreazzjoni kif ukoll edukattivi.

Laqghat ta' kull xahar fil-Hospice Movement Balzan

Din is-sena fuq talba tal-membri taghna stess, komplejna bil-laqghat mal-psikologista, Dr David Parnis, u ser inkomplu nistiednuh matul din is-sena. Kellna ukoll mistiedna, in-nurse tal-Betaferon Ms Bernice Spiteri li spejgat fuq il-metodu ġdid ta' kif tiehu il-Betaferon Hija tat diversi pariri, u wara wiegbet għall-mistoqsijiet tal-membri prezenti. Hsibna wkoll biex nikkumentaw ix-xewqa ta' hafna

mill-membri taghna u għalhekk stedinna lil Dr Galea Debono, Konsulent fin-newrologija biex jiġi u jagħmel taħdita fuq l-MS. Din il-laqgħa ntaqet tajjeb hafna tant li Dr Galea Debono minflok it-taħdita li kellu ppjanata, kellu jwieġeb għal hafna mistoqsijiet li bdew jistaqsuh il-membri. Dr Galea Debono għamlilna kuraġġ biex inkomplu naħdmu għall-ġid ta' kull wiehed minna.

Health Fair fl-Isptar il-Ġdid Mater Dei

Is-Sibt 30 ta' Gunju u l-Hadd 1 ta' Lulju 2007, konna mistiedna biex nippartecipaw għal-ftuh ufficjali tal-Isptar il-Ġdid Mater Dei, fejn kienet organizzata Health Fair f' kull aspekk ta' saħħa, lifestyles, ikel u kura għal-saħħitna. Is-Socjeta' stiednet lil konsulenti tan-Newrologija biex jagħtu talks għall-membri taghna, kif ukoll għall-pubbliku u studenti tal-medicina. Dr Norbert Vella laqgħa l-istedina taghna u pprepara taħdita u irrisponda d-domandilighamlulu dawk prezenti fuq l-MS. Nixtiequ niringrazzjaw il-membri taghna li laqgħu is-sejha taghna u offrew f'it mil-hin taghhom biex jieħdu hsieb l-istand tas-socjeta' li kellna

Il-Kumitat

Ms Louise Gusman, President

Ms Rose Grech, Segretarja

Ms Mary Buhaġiar, Membru

Ms Connie Carabott, Membru

Ms Eve Sammut Alessi, Membru (co-opted)

Mr Kenneth Muscat, Viċi President

Ms Donnabelle Brincat, Tezorier

Mr Emanuel Buhaġiar, Membru

Mr Leslie Agius, Membru

Il-Kumitat iltaqgħa sitt '6' darbiet mill-aħħar laqgħa Annwali Ġenerali li saret nhar is-Sibt 24 ta' Marzu 2007. Matul dawn il-laqghat thejja programm ta' attivitajiet u laqghat għal matul is-sena. Din is-sena kienet waħda ta' hidma kontinwa fejn l-ghan ewlieni kien kif se jingabru aktar fondi sabiex inkomplu insaħħu s-servizzi tal-fizjoterapija, psikoterapija u s-servizz ġdid li bdejna ta' Sports Masseur. Fil-waqt li komplejna nirsistu biex niġbru aktar fondi halli inwetqu il-ghan taghna biex fil-futur qarib nisperaw li jkollna post aċċessibbli għas-Socjeta' taghna.

f'Mater Dei u qassmu l-Bullettin u taw informazzjoni fuq l-MS.

Website u email tas-Socjeta'

Grazzi għall-ghajnuna ta' Alistair Farrugia u Stefan Zammit, is-Socjeta' qieghda timxi l-quddiem anka teknologikament fejn il-website taghna qieghda tigi aggornata bil-Bulletin tas-Socjeta' kif ukoll xi attivitajiet li norganizzaw għall-membri taghna. Nixtiequ niringrazzjaw ukoll lil Alistair Farrugia, Kenneth Muscat u Louise Gusman, ghaliex is-Socjeta' issa għandha ukoll email address taghha, maltams@gmail.com. Dan l-address huwa sabiex kull min irid jikkomunika mal President, jista' jagħmel dan permezz ta' dan l-email address. Fl-istess hin hadna hsieb biex l-membri taghna jkunu jistgħu jikkommunikaw bejniethom bl-internet billi juzaw l-address tal-grupp maltams@googlegroups.com. Din l-inzjattiva intlagħqet tajjeb hafna għax sikwiet naraw kuntatti bejn il-membri permess ta' l-email.

Attivitajiet ta' Fundraising

1. Matul din is-sena, l-President, Louise Gusman kellha diversi interviews fosthom mal-ġurnalista tas-Sunday Times Marika Azzopardi, fejn tkellmet fuq l-MS, is-Socjeta' u l-fundraising li konna ser naghmlu għal post tas-Socjeta'. L-artiklu deher fil-Sunday Times ftit żmien wara. Ms Gusman kellha intervista oħra din id-darba mal-ġurnalista ta' l-Orizzont Charmaine Craus, f'Ottubru 2007, deher l-artiklu 'BI-MS M'intix tellief.'

2. Fuq inizjattiva tal-President, Louise Gusman saqsejna zewg disinjaturi, Chris Carabott u Mark Shembri sabiex joholqu tema

fuq poster sabiex inkunu nistgħu naghmlu awareness tal-marda tal-MS u fl-istess hin nigbru fondi għal-post tant mistenni. Wara li ntagħzel il-poster, Louise Gusman kellmet lil propratarju tal-Five-Star Printing Press Mr Jesmond Arpa sabiex jagħmlilna dawn il-posters u wkoll jagħmel l-istess tema fuq l-envelopes. Dawn l-envelopes u l-posters tqassmu lil membri tas-Socjeta'.

Sadanittant, l-MCAST kienet waslet biex tqassam in-Newsletter tagħhom qabel il-Milied u għalhekk Louise Gusman hatfet l-opportunita' u gabet permess mingħand il-Prinċipal tal-MCAST biex niċċirkulaw il-posters u l-envelopes mal-MCAST Link. Għal dan ix-xogħol, marru Mary u Manuel Buħagiari, Connie Carabott, Rose Grech u Louise Gusman l-MCAST biex jifgħu l-materjal taghna go l-MCAST link,

3. Connie Carabott attendiet għal 3rd International Congress li saret bejn it-23, 25 ta' April 2007 ġewwa il-lukanda Meridien Phoenicia. Is-Sibt 6 ta' Ottubru 2007, Connie Carabott Consultation Meeting fuq jumejn fuq Disabilita' fil-Waterfront Hotel tas-Sliema.

4. Nhar il-Gimgha, 9 ta' Novembru 2007, Il-President u l-Borg tal-American International Women's Association organizzat kuncert mil-pjanista Russa Olga Bobrovikova, b'risq is-Socjeta' taghna f'Palazzo Parisio, Naxxar. Dan il-kuncert kien iddedikat għal-memorja tal-pjanista Franciza Jacqueline du Prè li mietet bl-MS, għoxrin sena ilu. Dan kien it-tieni kuncert li din il-pjanista Russa, li hi ukoll tbat bl-MS, tagħat b'risq is-Socjeta' taghna. Minn dan il-kuncert l-AIWA, gabbret is-somma sabiha ta' LM1200. Bl-ghajnuna ta' Simon Soler, kellna sponsor li taghna

l-inbid għar-riceviment li kellna wara l-Kuncert. Niringrazzjaw lil Richard Cleland ta' Cleland and Souchet.

L-AIWA tawna ukoll cheque ta' LM200 mill-l-istess kuncert wara li nqatgħu ftit mill-ispejjez li kellhom. B'dawn LM200 l-AIWA xtaqu li nagħtu rigal tal-Milied lil uhud mill-membri taghna. L-President iddeciediet li uhud mil-membri li ma setgħux jattendu l-ikla tal-Milied jirċievu xi haġa żghira mingħandna.

Strina 2006

Bħal ma jaf kulhadd il-fondi li hadna mill-Istrina 2006 kienu ta' Lm13,602. Dawn il-flus ser jitqassmu skond il-Business Plan li konna ppreparajna. Parti kbira minnhom ser jmorru għall-fond għal-post għas-Socjeta'. Il-fondi ser jigu imqassma ukoll fuq is-servizzi tal-fizjoterapija, psikoterapija u sports masseur.

Strina 2007

Din is-sena aħna ergajna ipprezentajna il-Business Plan lil Kumitat tal-Strina 2007 imma ma ntgħazilnix biex nerġgħu nibbenifikaw. Aħna bi hsiebna nerġgħu nitfgħu l-applikazzjoni għal Strina fl-aħhar ta' din is-sena. Nisperaw li din id-darba inkun mal-organizzazzjonijiet filantropiċi oħra li jintgħazlu u jibbenifikaw ghaliex għadna il-bogħod mill-fondi meħtieġa biex nixtru post addattat għalina.

Rapporti Internazzjonali

Sabiex ngħaddulkom l-aħhar aħbarijiet fuq l-MS u x'nistgħu naghmlu biex intejbu l-ghajnuna lil membri waqt li nżiedu il-finanzi tas-Socjeta' taghna, hemm bzonn li l-membrijattendu għall-Konferenzi

li jsiru barra minn xtutna.

1. Il-President Louise Gusman imlit questionnaire li intbaghat qabel il-Konferenza u għaddiet l-informazzjoni fuq il-membri tas-Socjeta' tagħna lil Mairead O'leary. Din l-informazzjoni iddahlet fil-progett MSID u qeghda issir mas-socjetajiet tal-MS kollha. Dan jagħmel impatt aktar qawwi mhux biss mas-6 organizzazzjoni li qed jipparteċipaw fuq dan il-progett iżda madwar is-socjetajiet kollha ta' l-MS.

2. Ms Louise Gusman u Rose Grech attendew għal Konferenza ta' European Multiple Sclerosis Platform (EMSP) lisaref' Brussels, bejn il 29 u 31 ta' Mejju 2007. Is-sugġett ewlieni fost l-oħrajn kien fuq il-kwalita' ta' hajja ahjar f'kull aspekk ta' l-MS.

Għal din il-konferenza kienet mistiedna il-Ministru tas-Saħħa Germaniza l-Eccellenza tagħha Ulla Schmidt fejn qalet li l-għan tal-Gvern tagħha hu li jipprovdi hajja ahjar, minghajr diskriminazzjoni u jagħti l-stess trattament xieraq li min ibati bl-MS, bħal kull persuna li tbat minn kwalinkwa marda oħra. Hawn hi heġġet ukoll lil kull rappreżentant biex jagħmel enfasi lil gvern tiegħu rigward dawn il-punti. L-Eccellenza tagħha qallet ukoll li biex nindirizzaw il-problemi ta' l-MS, irridu naddattaw uniformi waħda. Ir-rapport ta' din l-Konferenza ser ikun fuq l-Bulletin li jmiss.

3. Wara kuntatti li saru waqt konferenza li attendiet Louise Gusman f'Manchester f' 2006, is-Socjeta' kienet mistiedna biex tibgħat grupp ta' zagħzagħ biex jirrapprezentaw is-Socjeta' fil-Youth Exchange għal-gimgha fil-Polonja. Intagħzlu hames zagħzagħ, tnejn li għandhom MS,

tnejn li genitur tagħhom għandha/u l-MS u carer zagħzugħa, flimkien mal-grupp leader, il-fizjoterapista tagħna Patricia O'Brien. Alastair Farrugia, Daniella Abela, Alexia Abela, Sarah Carabott, Jeannette Carabott flimkien ma Pat marru fit-13 ta' Lulju 2007 u ġew lura fit-22 ta' Lulju 2007. Bi pjaċir ngħidu li din l-Exchange kienet suċċess u li hareġ biċ-ċar li xi darba l-Exchange issir hawn Malta. Ir-rapport ser jidher fil-Bulletin li jmiss.

4. Fil-24 u 25 ta' Novembru Donna Brincat, it-tezorer tas-Socjeta' flimkien ma' Eve Sammut Alessi attendew konferenza tal EMSP, 'European Code of Good Practice in MS' gewwa l-Olanda fejn fost il-punti li ġew diskussi semmgħew il-jeddijiet indaqs, aċċess għal kull trattament terapewtiku u servizzi għal-persuni bl-MS.

L-Għaxar Anniversarju mit-twaqqif tas-Socjeta'

Għall-okkazzjoni ta' l-għaxar anniversarju tas-Socjeta' riedna niċcelebrawh b'mod speċjali u differenti mis-soltu. Għalhekk iddeċidejna li niċcelebrawh mal-membri tagħna f'Għawdex u fl-istess hin nintaqgħu mal-membri Għawdxin. Għamilna kuntatt ma' Ms Sandie Apap fejn hadet hsieb l-arrangamenti kollha. Ta' dan minn hawn niringrazzjawha.

Dak in-nhar ltaqajna kollha ċ-Ċirkewwa u rkibna il-vapur fejn f'it mill-biljetti kienu ssussidjat mil-Gozo Channel. Mill-Mgarr, bqajna sejr in sas-Santwarju tal-Madonna ta' Pinu. Wara morna r-Rabat fejn kellna quddiesha privata fis-Seminarju fejn giet iċcelebrata min Fr Daniel Xerri. Għall-ikla ta' nofs in-nhar morna il-Calypso Hotel u bqajna hemm sal-hin tat-tè. Nixtiequ niringrazzjaw lil Simon Soler ta' Hartons Ltd fejn haseb

fina dak in-nhar ukoll. Kienet ġurnata tassew memorabli. Kellna attendenza mhux hażin għalkemm kien hemm li fl-ahhar minuta ma setax jiġi. L-unika dizzappunt tagħna kien li Sandi Apap u il-familja tagħha biss iltaqgħu magħna fejn ahna stennejna li se niltaqgħu mal-membri Għawdxin kollha.

Laqgħat Importanti

1. Il-President u l-Vici President, Kenneth Muscat attendew għall-laqgħat ma' Mr Stanley Debono tal-FITA sabiex inkunu nistgħu nibbenifikaw minn korsijiet tal-IT għal-persuni b'disabilita' kif ukoll sabiex naraw kif nistgħu nutilizzaw ċerta' proġetti li għandhom għal-membri tagħna.

2. Is-Socjeta' tagħna irċeviet stedina sabiex nintaqgħu ma' Mr Charlot Scicluna tat-Technoline Ltd. Louise Gusman u Donna Brincat attendew meeting fejn Mr Scicluna offrilm li nistgħu nużaw kamra li għandhom attrezzata għal-fizjoterapija imma l-unika problemi hija li jagħlqu fil-5.00pm. Mr Scicluna infurmana li dalwaqt ser jibdeu jhalli l-ufficini miftuħin sas-7.00pm u meta dan isehh għandu jinfurmana sabiex il-membri tagħna jkunu jistgħu jattendu għal sessjonijiet tal-fizjoterapija.

3. Matul is-sena, il-President Louise Gusman attendiet għall-laqgħat tal-Malta Resource Centre. Dawn il-laqgħat kienu importanti hafnagħas-Socjeta' tagħna. Fil-fatt, Louise Gusman xtaqet li jkollha membru tal-Kumitat inkarigat biex jattendi dawn il-laqgħat għax wara li sirna membri tal-EAPN il-pass li kien jmiss kien li nidhlu fil-Malta Health Network fejn rappreżentanti min għaqdiet differenti f'Malta jintagħqu sabiex jagħmlu pressjoni

fuq il-gvern f'affarijiet rigward is-sahha, affarijiet soċjali, etc. Fil-fatt Louise Gusman talbet lil Eve Sammut Alessi biex tibda tattendi dawn il-laqgħat importanti, u Eve aċċettat wara li saret membru (co-opted) tas-Socjeta' tagħna. Fil-fatt Eve attendiet diversi laqgħat tal Malta Health Network.

4. F'Mejju Louise Gusman kellha stedina minn Dr Cherubino ta' Cherubino Ltd fejn iddiskutew il-medicina għal min għandu MS, il-fizjoterapija u Der Cherubino xtaq li jgħin is-soċjeta'.

5. Nhar it-13 ta' Novembru 2007 il-President Louise Gusman, flimkien ma' Rose Grech kellhom laqgħa mal-Ministru Dolores Cristina fejn wara li offriet l-ghajnuna tagħha talbitna biex nibagħtulha memorandu biex tkun tista' tindirizzha l-problemi li għandna.

6. Matul din is-sena, bhas-snin li għaddew membri tal-kumitat marru

jzuru il-membri go darhom wara li huma urew l-interess li jzurhom xi hadd tas-soċjeta'. Grazzi għall-fizioterapista tagħna Patricia O'Brien li tgħaddilna informazzjoni sabiex inżuru ukoll anki pazjenti li jkunu l-isptar biex nagħtuhom is-sapport tagħna. Dan il-gest dejjem kien milquh tajjeb hafna minn dawk li jmorru inżuruhom u l-familjari tagħhom.. Nixtiequ niringrazzjaw lil Mr Manwel u Mrs Mary Buhagiar, Ms Rose Grech u Ms Connie Carabott.

Attivita' tal-Milied

Għal-darba oħra l-Kumitat iddecieda li għal-Milied ta' din is-sena jerggħa jorganizza Christmas Buffet Lunch gewwa il-Lukanda Coastline, fis-Salina Baħar iċ-Ċaġħak. Is-Socjeta' bħalma tagħmel dejjem sponsorjat il-membri li għandhom l-MS. L-attendenza kienet numeruza bhas-soltu fejn qattajna ftit tal-hin fil-kumpanija ta' xulxin u

l-familjari tagħna. Niringrazzjaw lil Mr Simon Soler talli provdilat prodotti għall-lotterija.

Servizz tal-Fizjoterapija

1. Kif kulhadd jaf is-Socjeta' toffri dan is-servizz issusidjat għal-membri tagħha. Din is-sena kellna inżidu dan is-servizz li hu ta'ghajnuna kbira għal min għandu bżonnu. Għall l-ahhar tas-sena kellna ninpjegaw magħna fizjoterapista oħra Jackie Mifsud li hafna minnkom ga jafuha. B'kollox fis-sena 2007 saru 624 sessjoni tal-fizjoterapija.

Hawn nixtieq niringrazzja b'mod speċjali lil fizjoterapisti tagħna, Patricia O'Brien u Elaine Zammit għas-servizz, ghajnuna u dedikazzjoni li jagħtu lil membri bl-MS.

2. Is-Socjeta' din is-sena bdiet servizz gdid ta' Sports Masseur min Mr Tonio Schembri. Dan is-servizz hu issusidjat għal-membri

Ringrazzjament lill-Benefatturi

Nixtiequ niringrazzjaw lill benefatturi li matul is-sena li għaddiet oghgobhom jemmnu fina bħala Socjeta' u jibagħtulna l-fondi halli inkomplu bil-hidma tagħna.

Uħud mill-benefatturi huma dawn:

Il-Hospice Movement
Mr Christopher Rapinett
Optika Limited
Union Print; SJ Soler
Mr & Mrs Simon Fabri
Mr Jesmond Arpa tal-Five Star Printing Ltd
Ms Monika Fabri
Vodafone
Mr & Mrs Raymond Gatt
Global Executive Search Ltd
Bank of Valletta Ltd
Ms Ann Farrugia
Lombard Bank
Ms Camilleri
Mr Simon Soler
Dr & Mrs Norbert Vella
Palmyra Stationery

Expressions Stationery
Gauci Food Store
Alastair Farrugia
Mary Cassar
Erminiette Zammit Camilleri
Ms Gayle Dunkerly
Malta College of Arts, Science & Technology
Strina 2006
European Multiple Sclerosis Platform
Gozo Channel Ltd
Ms Olga Bobrovikova
Mr Godfrey Leone Ganado
Marks & Spencer, Valletta
British Home Stores, Sliema
Gatt, Galea & Co, Certified Auditors
American International Women's Association
Richard Cleland, Cleland & Souchet

tas-Socjeta' li ghandhom l-MS u l-carers taghhom.

3. Din is-sena ukoll bdejna noffru is-servizz tal-psikologist mhux biss laqghat fi grupp izda ukoll id-dar mal-familjari jew bhala individwi. Dan is-servizz qiegħed jingħata minn Dr David Parnis, Psikologista. Nixtiequ niringrazzjaw lil Dr Parnis tas-servizz professjonali tieghu.

Għeluq

Nixtieq fl-aħħar nett nieħu l-opportunita' biex niringrazzja

mill-qalbi lil President tas-Socjeta' tagħna, Louise Gusman, li b'tant entuzjazmu, ħila u rieda qawwija, kompliet tkabbar il-fondi b'risq is-Socjeta' filwaqt li ziedet is-servizzi biex b'hekk ikomplu jibbenefikaw aktar membri tagħna ħalli ntaffu ftit mit-tbatija tagħhom u nippruvaw naghmluhom ħajja ftit aħjar. Nixtieq ukoll niringrazzja minn qalbi lil Kenneth Muscat il-Vici President u Donna Brincat t-Tezorer, lil Connie Carabott u lil Manuel u Mary Buhagiar, lil Eve Sammut Alessi, lil Alastair Farrugia u kull min ta sehmu biex ikomplu għaddejjin bil-impenji

tagħna. Nixtieq niringrazzja ukoll lil Phyllis u Joe Tabone talli jiehdu ħsieb il-booking tat-Trasport speċjali. Nixtieq niringrazzja minn qalbi lil benefatturi kollha waqt li b'mod speċjali nixtieq niringrazzja lilkom talli dejjem tagħjtuna l-appoġġ u l-fiducja tagħkom biex flimkien nibqghu għaddejjin. J'Alla il-Mulej jagħtina s-saħħa u l-għajjnuna sabiex inkomplu fil-ħidma li dħalna għaliha. Nixtieq kull suċċess għal futur għax b'hekk flimkien il-koll, inkunu qed nawguraw il-gid lil kull min jbati bl-MS biex intejbulhom il-kwalita' ta' ħajja.

The Global MS Dinner Party

The Multiple Sclerosis Society of Malta participated in the Global MS Dinner Party on Saturday 23rd February 2008 where forty-three (43) MS societies from around the world organised fundraising and awareness activities and funds raised had to be used on research on MS. The Multiple Sclerosis International Federation (MSIF) has been organising this annual party for the past years but this was the first year our Society joined our inter-national friends.

The Global MS Dinner followed the Annual General Meeting of the Society at the Grand Hotel Excelsior in Floriana. Ms Joanna Cini, a young soprano entertained the guests and thanks to Mr Victor Caruana's paintings and Mr Simon Soler, the Society's main sponsor of the event, the Society raised some funds to cover expenses of the event. Unfortunately, no extra funds were raised to send to the MSIF committee.

We would like to thank most heartily Her Excellency Mrs Catherine Gonzi, Mrs Jones, President AIWA, Dr Josanne Aquilina Consultant Neurologist and Dr Norbert Vella Consultant Neurologist for joining us during this event. A special thanks goes to the management of the Grand Hotel Excelsior for the impeccable evening and lavish buffet.

Louise Gusman
President, Multiple Sclerosis
Society of Malta

The artist, Mr Victor Caruana, presenting one of his works of art at the Global MS Dinner

EMSP conference Nov 2007 - Netherlands

Donna Brincat & Eve Sammut Alessi attended the EMSP conference in November 2007 in the Netherlands where the European Code of Good Practice in MS was the main topic discussed. Mainly equal rights amongst EU member states and access to treatment, therapies and services in MS management such as rehabilitation, physiotherapy, counselling, occupational therapy

dieticians, doctors, physiotherapists to plan, assess problems and set goals (even long term ones). As MS is so unpredictable and sometimes progression is fast it is important for MS patients to know what services are available and to demand them.

The importance of early and easy access to treatment options are a better chance of improving quality

and speech therapy amongst others.

The importance of a team working together – the MS patient working together with

of life for MS suffers and their families. This would therefore reduce long term healthcare costs both for the individual and the economy (society), for example on unemployment and disability benefits.

The importance of various medias' to raise awareness and knowledge about Multiple Sclerosis, be it through newspaper articles, television adverts and internet adverts and pop-ups. For instance Britney Spears has 70,600,000 hits while MS only has 10,000,000 hits. The power of the media should never be underestimated and showing both positive, feel good stories and the tougher side of life of people living with MS and their families needs to be shown. MS does not have to be over exposed but raising awareness is very important.

The EMSP will help overcome the current inequalities in diagnosis, treatment and care of PwMS across EU members.

During the workshops we went through what was said (above) and various countries discussed inequalities. For instance, in Poland 1% of people with MS are treated with disease modifying drugs while in Sweden 50% are treated. Ireland has 17 neurologists for the treatment of 7 000 Pwms while Iceland has 18 neurologists for 330pwms. In Russia they are going to stop getting Copaxone so that all who are currently on this drug have no choice but to change medication. The number of MS Societies or centres which are available around the country depends on the countries' size. How data is collected and how this too needs to be similar so that data collection criteria in all societies all over the EU and the country itself are similar was also discussed. Another question put forward during the workshop was whether the government is helpful and open to our needs.

Donna Brincat, ex-Treasurer,
Eve Sammut Alessi, Treasurer

MS Society Services

Kull membru li ghandu l-MS u jissieheb mas-socjeta billi jhallas il-mizata, jigi intitolat ghas-servizz issussidjat tal-fizjoterapija, psikoterapija u sports masseur. Minn ma jhallas il-mizata ma jkunx intitolat ghal-dawn is-servizzi.

All registered members with MS who pay the subscription fee are entitled to the subsidized services, physiotherapy, psychotherapy and sports masseur which are provided by the Society. Those members with MS who do not pay the subscription fee are not entitled to these subsidized services.

Louise Gusman
President, Multiple Sclerosis Society of Malta

Fundraising BBQ at MCAST - July 2008

The President of the Multiple Sclerosis Society of Malta, Ms Louise Gusman, together with the MCAST Precincts Manager, Mr Saviour Grech and his team of handypersons, organised a fundraising BBQ for the MCAST Staff and members of the MS Society at the MCAST Main Campus Grounds in Paola in July. The proceeds of the BBQ will go to the Premises Fund of the Multiple Sclerosis Society.

Multiple Sclerosis is an idiopathic inflammatory demyelinating disease of the central nervous system. Patients with MS commonly present with an individual mix of neuropsychological dysfunction, which tends to progress over years to decades. The diagnosis of MS is based on a classic presentation (ie, optic neuritis, transverse myelitis, internuclear

ophthalmoplegia, paraesthesias) and on the identification of other neurologic abnormalities, which may be indicated by the patient history and examination. Typical findings on an MRI also help establish a diagnosis of MS.

The Multiple Sclerosis Society of Malta was founded in 1997 and provides a voluntary means to expand and enhance public awareness, individual and family services and rehabilitation in Multiple Sclerosis (MS). It primarily offers subsidized physiotherapy to its members with Multiple Sclerosis and group psychotherapy sessions for the whole family. Our funds are just enough to keep the physiotherapy and psychotherapy sessions running throughout the year.

Ms Gusman would like to thank the MCAST Principal Professor

Maurice Grech and the Chief Administrative Officer, Mr Emanuel Attard for making this possible and a special thank you goes to the young entertainers from the Bronks Productions, managed by Mr Pierre Bonello and very well presented by Josette Ellul.

Mr Simon Soler of Hartons Ltd helped in providing gifts and wine for the lottery.

This activity raised € 581.31.

Thank you.

Louise Gusman
President, Multiple Sclerosis Society of Malta

Editur: Louise Gusman
Typesetting u dizinn: Alastair Farrugia
Mitbugh: Mr Jesmond Arpa, Five Star Printing Ltd.

Multiple Sclerosis Society of Malta

Address: PO Box 63, B'Kara BKR1000
Tel: (356) 21 416 206
(356) 21 496 352
E-mail: MaltaMS@gmail.com
Website: www.msmlta.org.mt